

ФАКУЛТЕТ СПОРТА И ФИЗИЧКОГ ВАСПИТАЊА

ИЗВЕШТАЈ О ОЦЕНИ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ	
1.	Датум и орган који је именовео комисију 21. 3. 2018. Наставно-научно веће Факултета спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду.
2.	Састав комисије са назнаком имена и презимена сваког члана, звања, назива уже научне области за коју је изабран у звање, датума избора у звање и назив факултета, установе у којој је члан комисије запослен: Др Дејан Модић, редовни професор, основне научне дисциплине у спорту и физичком васпитању – гимнастика, 15.03.2011. Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду, председник Др Саша Величковић, редовни професор, научне дисциплине у спорту и физичком васпитању, предмет Спортска гимнастика, 18.10.2016. Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Нишу, члан Др Жељко Крнета, ванредни професор, основне научне дисциплине у спорту и физичком васпитању, 24.05.2016. Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду, члан Др Борис Поповић, ванредни професор, основне научне дисциплине у спорту и физичком васпитању, 29.12.2015. Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду, ментор
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ	
1.	Име, име једног родитеља, презиме: Данило, Доброслав, Радановић
2.	Датум рођења, општина, држава: 11. 5. 1982. Осијек, Хрватска
3.	Назив факултета, назив студијског програма дипломских академских студија – мастер и стечени стручни назив Факултет спорта и физичког васпитања Универзитета у Новом Саду, мастер академске студије спорта и физичког васпитања, мастер професор физичког васпитања и спорта
4.	Година уписа на докторске студије и назив студијског програма докторских студија 2011. Докторске академске студије – физичко васпитање и спорт
5.	Назив факултета, назив магистарске тезе, научна област и датум одбране: –
6.	Научна област из које је стечено академско звање магистра наука: –
III НАСЛОВ ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:	
Ефекти програма развојне гимнастике на развој моторичких вештина и способности и морфолошких карактеристика деце предшколског узраста	

IV ПРЕГЛЕД ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У докторској дисертацији под насловом **Ефекти програма развојне гимнастике на развој моторичких вештина и способности и морфолошких карактеристика деце предшколског узраста** испитан је значај укључивања програма развојне гимнастике у физичке активности деце предшколског узраста, као и утицај оваквог типа вежбања на различите сфере раста и развоја деце поменутог узраста.

Дисертација је написана на 146 страна, а садржај је подељен на 10 поглавља (Увод; Теоријски модел истраживања; Проблем, предмет, циљ и задаци истраживања; Основне хипотезе истраживања; Метод рада; Резултати; Дискусија; Закључак; Литература и Прилози). У првом поглављу, **Уводу**, описан је утицај развојне гимнастике на антрополошки статус деце предшколског узраста. У **другом делу** је на основу досадашњих истраживања постављен теоријски модел истраживања, те су на основу свега изнетог у прва два поглавља, у **трећем** дефинисани проблем, предмет, циљ и задаци истраживања, а из њих су у **четвртном поглављу** изведене основне хипотезе. Даље је детаљно описан **метод рада** (узорак испитаника, узорак мера и тестова, програми вежбања и методе обраде података). У шестом поглављу, **Резултати**, приказани су резултати за две узрасне категорије деце (4-5 и 5-7 година), при чему су испитане и разлике у односу на пол испитаника. Сви описани резултати коментарисани су у поглављу **Дискусија**, да би се на крају, у **Закључку**, раније дефинисане хипотезе прихватиле у одговарајућој мери. Након тога дат је **преглед литературних извода**, који укупно садржи 109 референци. На самом крају у поглављу **Прилози** дате су коришћене мерне листе, које су служиле за прикупљање резултата тестова и мера. Треба рећи да дисертација садржи и 46 табела и 72 графикона.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

У **Уводу** је концизно описана оправданост избора области истраживања, при чему се указује на несумњив значај програма развојне гимнастике за правилан раст и развој деце предшколског узраста.

У другом делу дат је систематичан опис релевантих досадашњих истраживања из области моторичких вештина, моторичких способности, као и морфолошких карактеристика деце предшколског узраста, те постављен адекватан **теоријски модел**. У овом поглављу посебно су истакнути резултати досадашњих истраживања која су укључивала примену ТГМД-2 батерије тестова за процену моторичких вештина, као и КТК батерије тестова за процену опште координације.

У трећем поглављу јасно су дефинисани **проблем и предмет истраживања** и одређени адекватни **циљеви и задаци**.

Проблем овог истраживања представља утврђивање ефеката програма развојне гимнастике на моторичке вештине, моторичке способности и морфолошке карактеристике деце предшколског узраста.

Предмет истраживања представљају моторичке вештине, моторичке способности и морфолошке карактеристике деце предшколског узраста укључених у програм развојне гимнастике, као и деце која се не баве овим видом физичке активности.

Циљ овог истраживања је испитивање ефектата програма развојне гимнастике на моторичке вештине, моторичке способности и морфолошке карактеристике деце предшколског узраста.

На основу проблема, предмета, циљева и задатака истраживања, као и теоријског модела и досадашњих истраживања како домаћих, тако и страних аутора, дефинисана је генерална **хипотеза** и три помоћне.

X – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању појединих димензија антрополошког простора, у корист експерименталне групе.

X₁ – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању моторичких вештина, у корист експерименталне групе.

X₂ – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању моторичких способности, у корист експерименталне групе.

X₃ – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању морфолошких карактеристика, у корист експерименталне групе.

У поглављу **Метод рада** дат је детаљан опис начина и услова у којима је истраживање вршено. Истраживање је лонгитудиналног карактера са експерименталним третманом који је трајао 9 месеци. Мерени су одговарајући показатељи моторичких вештина, моторичких способности и морфолошких карактеристика деце која похађају спортску школицу (експериментална група) и деце која иду у забавиште и не похађају тренинге који укључују програме развојне гимнастике (контролна група). За процену моторичких вештина коришћени су ТГМД-2 тестови, док су за процену моторичких способности, поред уобичајених, по први пут на овим просторима коришћени КТК тестови. Поред тога, за процену морфолошких карактеристика коришћен је одговарајући узорак антропометријских мера. Треба нагласити да су испитаници подељени у две узрасне групе (4-5 и 5-7 година). Може се закључити да је величина узорка задовољавајућа, као и да је примењена подела испитаника оправдана. За статистичку обраду података коришћене су адекватне методе.

У наредном поглављу (**Резултати**) дат је табеларан приказ резултата, за обе узрасне групе, при чему је пре свега установљено да нема статистички значајних разлика у односу на пол испитаника. Даље је вршена компаративна анализа експерименталне и контролне групе на иницијалном и финалном мерењу, те испитан напредак сваке од ових група.

У поглављу **Дискусија** су на језгровит начин образложени резултати овог истраживања, при чему је вршено поређење са теоријским основама, као и досадашњим истраживањима. Овде су дати и графички прикази напретка контролне и експерименталне групе за сваки тест појединачно, чиме се на сликовит начин сумирају све наведене тврдње.

У **Закључку** је на основу изложених и дискутованих резултата прихваћена постављена генерална хипотеза, као и две од три помоћне, док је једна делимично прихваћена.

На крају, коришћена **литература** је у складу са АПА стандардом, при чему је све што је у тексту цитирано, правилно наведено у овом поглављу.

VI СПИСАК НАУЧНИХ И СТРУЧНИХ РАДОВА КОЈИ СУ ОБЈАВЉЕНИ ИЛИ ПРИХВАЋЕНИ ЗА ОБЈАВЉИВАЊЕ НА ОСНОВУ РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА У ОКВИРУ РАДА НА ДОКТОРСКОЈ ДИСЕРТАЦИЈИ

1. Madić, D. M., Trajković, N., Popović, B., **Radanović, D.**, & Sporiš, G. (2017). Calcaneus quantitative ultrasound and Body Composition in Preschool Children: Physical Activity Consideration. *Ultrasonido Cuantitativo de Calcáneo y Composición Corporal en Niños Preescolares: Consideración de Actividad Física. Int. J. Morphol. Int. J. Morphol.*, 35(354). [M23]
2. Madić, D., Cvetković, M., Popović, B., Marinković, **D.**, **Radanović, D.**, & Trajković, N. (2018). Effects of developmental gymnastics on motor fitness in preschool girls. *Facta Universitatis, Series Physical Education and Sport*, 16 (1), (in press) [M24]
3. **Radanović, D.**, Popović, B., Spasić, A. & Štajer, V. (2017). Locomotor Skills in 4-year-old Preschool Children: Gender Differences. In: D. Milanović, G. Sporiš, S. Šalaj & D. Škegro (Eds.). *Proceedings book 8th International Scientific Conference on Kinesiology* (p. 732-734). Opatija: University of Zagreb, Faculty of Kinesiology. [M33]
4. Trajković, N., Madić, D., Popović, B., & **Radanović, D.** (2017). Effects on Multisport Program on Motor Fitness in Preschool Boys. In: S. Pantelić (Edt.). *Book of Proceedings XX Scientific Conference „FIS COMMUNICATIONS 2017“ in Physical education, sport and recreation* (p. 211-215). Niš: University of Niš, Faculty of Physical education and Sport. [M33]
5. Popović, B., Madić, D., Aleksić-Veljković, A., **Radanović, D.**, Spasić, A., Pantović, M. & Stupar, D. (2014). Effects of programmed exercise on development of motor abilities of pre-school boys. In: R. Pišot et al. (Eds.). *Proceedings book Kinesiology - the path of health* (p. 178-187). Portorož: University of Primorska, Science and research centre, Koper. [M33]

VII ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

На основу свих приказаних резултата истраживања, закључује се следеће:

X₁ – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању моторичких вештина, у корист експерименталне групе.

Хипотеза X₁ се делимично прихвата. На основу резултата тестова моторичких вештина уочено је побољшање моторичких вештина експерименталне групе само у локомоторном делу ТГМД 2 батерије, док је за други део батерије, који се односи на вештине манипулације објектом тај напредак био приближно једнак.

X₂ – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању моторичких способности, у корист експерименталне групе.

Хипотеза X₂ се прихвата. Резултати тестова моторичких способности указују на већи напредак експерименталне групе у већини тестова моторичких способности. Напредак је посебно изражен у резултатима КТК батерије тестова, где је експериментална група и поред бољих резултата на иницијалном мерењу ипак остварила и већи напредак на крају експерименталног третмана.

X₃ – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању морфолошких карактеристика, у корист експерименталне групе.

Хипотеза X₃ се прихвата. Ако се вредности антропометријских мера посматрају из квалитативног угла, може се уочити већи пораст вредности обима свих варијабли контролне групе у односу на експерименталну, као и вредности кожног набора трбуха. То наводи на закључак да је код експерименталне групе, у односу на контролну, у већој мери дошло до повећања телесне масе на рачун мишићне масе, а у мањој мери на основу масног ткива.

X – Између експерименталне и контролне групе постоје статистички значајне разлике у побољшању појединих димензија антрополошког простора, у корист експерименталне групе.

Хипотеза X се прихвата. Узимајући у обзир хипотезе X₁, X₂ и X₃, које се осврћу на поједине делове антрополошког простора, може се рећи да су уочене статистички значајне разлике у побољшању испитиваних делова антрополошког простора у корист експерименталне групе.

VIII ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

Добијени резултати су оригинални и приказани на веома систематичан начин, а њихово тумачење је изложено јасно и концизно. То показује да је кандидат добро упознао проблематику, проучио ранија истраживања, правилно поставио проблем, предмет, циљ и задатке истраживања, те спровео адекватна мерења и применио одговарајуће статистичке методе обраде података у циљу темељног испитивања постављених хипотеза. Добијени резултати приказани су табеларно, али су при тумачењу изведени и графички прикази, чиме се добило на концизности и прецизности научног исказа. Анализа резултата спроведена је веома студиозно, а изведени закључци су научно коректни и у складу са досадашњим истраживањима. Због свега наведеног се начин приказа и тумачења резултата истраживања оцењује високом оценом.

IX КОНАЧНА ОЦЕНА ДОКТОРСКЕ ДИСЕРТАЦИЈЕ:

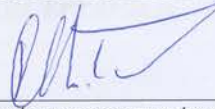
1. Дисертација је написана у складу са образложењем наведеним у пријави теме.
2. Дисертација садржи све битне елементе.
3. Дисертација представља оригиналан допринос науци у области физичког васпитања и спорта с обзиром на то да су у истој по први пут на овим просторима примењени КТК тестови за процену опште координације. Осим тога, поред ове батерије тестова, за процену моторичких вештина коришћена батерија тестова ТГМД-2 по први пут је примењена за предшколски узраст.
4. Нису уочени недостаци ове докторске дисертације.

X ПРЕДЛОГ:

На основу укупне оцене дисертације, комисија предлаже да се докторска дисертација под

насловом „Ефекти програма развојне гимнастике на развој моторичких вештина и способности и морфолошких карактеристика деце предшколског узраста“ прихвати, а кандидату Данилу Радовићу одобри одбрана.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

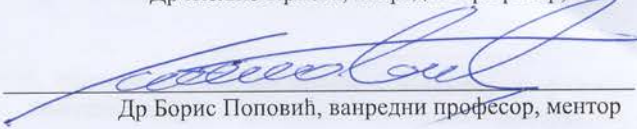
Др Дејан Модић, редовни професор, председник

Др Саша Величковић, редовни професор, члан

Др Жељко Крнета, ванредни професор, члан

Др Борис Поповић, ванредни професор, ментор